

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ (Жильцов О.Б.)
« _____ » _____ 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціологія освітніх потреб»

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки _____
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації _____
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ – 2022

Розробник:

Швед О.В., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Викладач:

Швед О.В., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від _____ 2022 року №
Завідувач кафедри _____ Т.Л.Лях

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.03 «Корпоративна освіта та розвиток персоналу»

Гарант освітньо-професійної програми 011.00.03 «Корпоративна освіта та розвиток персоналу» _____ (М.В.Братко)

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2022 р.

Заступник декана _____ (Р.О.Павлюк)

Пролонговано:

на 20 __/20 __ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» _____ 20 __ р., протокол № ____

на 20 __/20 __ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» _____ 20 __ р., протокол № ____

на 20 __/20 __ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» _____ 20 __ р., протокол № ____

на 20 __/20 __ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» _____ 20 __ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Соціологія освітніх потреб		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	-	4/120
Курс	-	1
Семестр	-	1
Кількість змістових модулів з розподілом	-	1
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Лекції	-	8
Практичні	-	4
Семінарські	-	4
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	залік
Самостійна робота	-	104

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія освітніх потреб» є формування та розвиток знань з соціології, соціологічних досліджень проблем освіти, інноваційних методів рішень освітніх потреб та вміння реалізовувати здобуті знання на практиці в навчальних закладах державного та приватного зразка, в бізнесових та державних структурах

Завдання курсу та набуті загальні компетенції:

Відповідно до освітньо-професійної програми 011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 011 011 Освітні, педагогічні науки, дисципліна «Соціологія освітніх потреб» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

- ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6 Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ЗК7 Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- ЗК10 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- СК1 Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.

СК2 Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК3 Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК4 Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК7 Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки на межі галузей знань.

СК8 Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК9 Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 011 011 Освітні, педагогічні науки, дисципліна «Соціологія освітніх потреб» дає можливість оволодіти такими програмними результатами навчання:

РНУ 3-3 Розуміти сутнісні характеристики якості освітнього процесу та основних видів моніторингу якості освіти, сучасних програм та результатів національних і міжнародних порівняльних досліджень якості освіти, нормативних документів, що регламентують проведення моніторингу якості освітнього процесу в корпораціях, зокрема їх освітніх потреб.

РНУ 3-4 Розуміти специфіку і значущість трудової професійної діяльності в сучасних соціокультурних умовах; знати особливості методів відбору, адаптації, систем мотивації, розвитку та оцінювання персоналу в корпораціях.

РНУ 3 -6 Демонструвати глибокі знання методів соціологічних, психологічних та педагогічних досліджень у сфері корпоративної освіти відповідно потреб підприємств і рівня розвитку освітніх технологій.

РНУ-1 Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

РНУ-2 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

РНУ У-2 Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки щодо особливостей освітніх потреб корпорації і умов розвитку лідерських якостей персоналу.

РНУ К-2 Оцінювати ступінь складності завдань діяльності корпорацій та приймати за потреби рішення про звернення за фаховою допомогою про підвищення кваліфікації персоналу на основі кар'єрного планування.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Лекція 1. «Соціологія освіти»							
Тема 1. Соціологія освіти	16	1	2				13
Тема 2. Види освіти, характеристики	14	1					13
Разом	30	2	2				26
Лекція 2. «Соціологічні дослідження в освіті»							
Тема 3. Соціологічні дослідження в освіті	16	1	2				13
Тема 4. Виявлення освітніх потреб, методи	14	1					13
Разом	30	2	2				26
Лекція 3. «Освітні послуги»							
Тема 5. Ринок освітніх послуг	30	2		2			26
Разом	30	2		2			26
Лекція 4. «Корпоративна освіта»							
Тема 6. Корпоративна освітня навчання персоналу	30	2		2			26
Разом	30	2		2			26
Усього	120	8	4	4			104

5. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. «Соціологія освіти»

Тема 1. Соціологія освіти.

Соціологія освіти розглядається як галузь соціології, представлена передумова її перетворення в самостійну наукову галузь. Завдання соціології освіти, структура та функції. Формальна та неформальна освіта. Розвиток соціології освіти та соціальні принципи, на яких базується освіта.

Основні поняття теми: соціологія освіти, наукова галузь, структура, функції, види освіти.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 4, 5

Додаткові: 4

Тема 2. Види освіти, характеристики

Дошкільна, середня, вища, професійна освіта та інші види освіти. Нові види освіти – дуальна та корпоративна освіта.

Основні поняття теми: освіта дітей, освіта дорослих, дуальна освіта, корпоративна освіта.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4, 5

Додаткові: 6

Семінарське заняття 1. Соціологічні дослідження на базі офіційних даних: Знайти співвідношення кількості приватних до загальної кількості закладів середньої та вищої освіти; співвідношення кількості дітей, вчителів; середню кількість учнів у НЗ тощо. Висновки

Рекомендовані джерела:

Основні:4

Додаткові: інтернет ресурси.

Лекція 2.Соціологічні дослідження в освіті

Тема 3. Соціологічні дослідження в освіті

Розвиток освіти, рівні вивчення проблем освіти, вища освіта, дослідження освітніх проблем в середній школі, вивчення проблем в сільській школі, сучасні дослідження в освіті, вивчення взаємодії, дослідження зв'язку системи освіти з виробництвом.

Основні поняття теми:статистика в освіті, аналіз, проблеми в освіті, дослідження проблем

Рекомендовані джерела:

Основні: 2,3,4, 5

Додаткові:6

Тема 4. Виявлення освітніх потреб, методи

Виявлення потреб за допомогою паспортизації, зміни на ринку освітніх послуг, способи вивчення освітніх потреб, цільові групи, якісні та кількісні методи у виявленні потреб. Поради, як уникнути помилок і грамотно оцінити освітні потреби. Проблеми та потреби середньої освіти.

Основні поняття теми: паспортизація, потреби, цільові групи, методи оцінки потреб.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3

Додаткові: 6

Семінарське заняття 2. Соціологічні дослідження на різних рівнях. Проблеми вищої освіти в Україні в сучасних умовах. Паспортизація об'єкту (району, навчального закладу). Виявити проблеми якості вищої освіти та розділити на рівні вивчення в соціології: макро-, мезо, мікро.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3

Додаткова: інтернет ресурси

Лекція 3. Освітні послуги

Тема 5. Ринок освітніх послуг

Ринкова економіка та зміна в освітніх послугах, нові форми освітніх послуг, економічні аспекти освіти, загрози, якість освітніх послуг, просування та реклама освітніх послуг

Основні поняття теми: інновації в освіті, бюджет та економіка, якість освіти, реклама послуг.

Рекомендовані джерела:

Основні:2, 3,

Додаткові:6

Практичне заняття 1: Визначити будь-яку проблему в освіті, цільову аудиторію, мету та завдання дослідження, розробити анкету для опитування цільової аудиторію

Лекція 4. Корпоративна освіта

Тема 6. Корпоративна освіта, підбір та навчання персоналу

Людські ресурси та підбір кадрів, дорожня карта нового співробітника, Onboarding, induction, адаптація, інтеграція.Поява корпоративної освіти, корпоративне навчання внутрішнє та зовнішнє, процес навчання персоналу, тенденції професійного розвитку, дослідження потреб навчання на підприємстві. Законодавство України щодо професійного навчання, навчання формальне або неформальне, обов'язкове або добровільне, проблеми у роботі з «новим

поколінням», образ привабливого роботодавця. Чому потрібні інвестиції в навчання, приклади корпоративного навчання, корпоративний університет.

Основні поняття:

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3

Додаткові: 1, 2, 3, 4

Практичне заняття 2: Корпоративна освіта : Як виявляти потреби? HR – ініціатор навчання. Внутрішні на зовнішні провайдери. Інвестиції в розвиток компанії та персоналу.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Кредит 1		Кредит 2		Кредит 3		Кредит 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом			29		29		29		29
Максимальна кількість балів 116									
<p>Розрахунок коефіцієнта: Максимально можлива кількість балів: 116. Коефіцієнт: 1,16. Розрахунок балів, отриманих студентом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 1,16 =$ кількість балів – рейтинговий показник успішності студента (де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення курсу).</p>									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для заочної форми навчання.

Самостійна робота 1. Знайти статистичні дані, що стосуються освіти. Що Вас вразило або зацікавило?

Форма подання результатів виконаної роботи: результат подається у вигляді текстового документа. Опишіть ситуацію, опираючись на статистичні дані державного рівня, регіонального або місцевого. Розмістити у документі посилання на використані джерела.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова –4 бали

2. Оформлення текстового документа -1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

Основні: 4

Додаткові: 6, Інтернет ресурси

Самостійна робота 2. Паспортизація об'єкту: району, навчального закладу

Форма подання результатів виконаної роботи: результат подається у вигляді текстового документа. Розмістити у документі посилання на використані джерела.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова - 4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа -1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3

Додаткові: Інтернет ресурси

Самостійна робота 3. Визначте будь-яку проблему в освіті, цільову аудиторію, мету та завдання дослідження, розробіть анкету для опитування цільової аудиторію

Форма подання результатів виконаної роботи: результат подається у вигляді текстового документу та розробленої анкети.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова -4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа -1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4, 5

Додаткові: 6

Самостійна робота 4. Знайдіть корпорацію/велику компанію, яка працює в Україні. Перевірте, чи є інформація в корпорації про соціальну відповідальність, корпоративне навчання, інші цікаві відомості про неї.

Форма подання результатів виконаної роботи: результат подається у вигляді текстового документа.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова -4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа -1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3

Додаткові: 1,3, 5, 6

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є залік.

6.4. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю – не передбачено навчальним планом.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка

К-ть балів за семестр	116			
Кредит	Кредит 1	Кредит 2	Кредит 3	Кредит 4
Назва	Соціологія освіти	Соціологічні дослідження в освіті	Освітні послуги	Корпоративна освіта
К-ть балів за кредит	29	29	29	29
Тема лекцій	Тема 1. Соціологія освіти Тема 2. Види освіти, характеристики	Тема 3. Соціологічні дослідження в освіті Тема 4. Виявлення освітніх потреб, методи	Тема 5. Ринок освітніх послуг	Тема 6. Корпоративна освіта, підбір та навчання персоналу
Лекції	2	2	2	2
Теми семінарських занять	1. Соціологічні дослідження на базі офіційних даних: Знайти співвідношення кількості приватних до загальної кількості закладів середньої та вищої освіти; співвідношення кількості дітей, вчителів; середню кількість учнів у НЗ тощо.	2. Соціологічні дослідження на різних рівнях. Проблеми вищої освіти в Україні в сучасних умовах. Паспортизація об'єкту (району, навчального закладу). Виявити проблеми якості вищої освіти та розділити на рівні вивчення в соціології: макро-, мезо, мікро.		
Семінари	22	22	-	-
Теми практичних занять			1. Визначити будь-яку проблему в освіті, цільову аудиторію, мету та завдання дослідження, розробити анкету для опитування цільової аудиторію	2. Корпоративна освіта : Як виявляти потреби? HR – ініціатор навчання. Внутрішні на зовнішні провайдери. Інвестиції в розвиток компанії та персоналу.
Практичні заняття	-	-	22	22
Самостійна робота	5	5	5	5
Види поточного контролю	Залік			

Розрахунок коефіцієнта: Максимально можлива кількість балів: 116. Коефіцієнт: 1,16. Розрахунок балів, отриманих студентом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 1,16 =$ кількість балів – рейтинговий показник успішності студента (де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення курсу).

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Баніт О.В. Сучасні тенденції професійного розвитку персоналу в системі корпоративної освіти. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – 2015. – Вип. 2 (11), с. 28-38
2. Загальна соціологія. Хрестоматія: Підручник./ Фурман А., Біскуп В., Морщакова О. – Київ: Ліра-К, 2020. – 354 с.
3. Ринок освітніх послуг: виклики сучасності. Збірник матеріалів науково-практичної конференції з міжнародною участю. (м. Київ, 11 червня 2019 р.). Академія праці, соціальних відносин та туризму. УДК 338.46:378.1
4. Соціологія освіти: навчальний посібник для студентів непрофільних спеціальностей/ Укл. Т.Г.Купрій – Київ: Видавництво «Логос», 2014 р.- 304 с.
5. Соціологія: Навч.підручник./ Кузьменко Т.М. – Київ: Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 2019. – 320 с

Додаткові:

1. Навчання працівників за рахунок підприємства. 2016 <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-nalogi-i-otchetnost-10-obuchenie-rabotnikov-za-schet-predpriyatiya>
2. Підбираємо персонал. Консультант кадровика. № 23 (155) 2017/Управління персоналом.
3. Підвищення кваліфікації працівника: коли оподатковувати? <https://medoc.ua/blog/pidvishhennja-kvalifikaci-pracivnika-koli-opodatkovuvati>
4. Твердохлебова Н.Є. Професійна самореалізація особистості та її дослідження в сучасній науці. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України. Харків, 2018. С. 207-210
5. Тригуб І.І. Сутність та функції соціології освіти. Педагогіка, 2013. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/1497/1/I_Tryhub_PPTP_1_2013_GI.pdf
6. Щудло С. А. Суб'єкти ринку освітніх послуг: неінституціональний підхід. Соціологія. Вип.165, Том 177, с.55-60.